

Financiële Positie Jeugdhulpaanbieders 2019

Rapport

4 februari 2021

Jeugdautoriteit

Jeugdautoriteit
Rijnstraat 50
2551 XP Den Haag

Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

070 - 340 68 88
Jeugdautoriteit.nl

Contact

info@jeugdautoriteit.nl

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	5
2.	Onderzoeksaanpak	6
2.1	Analytisch raamwerk	6
2.2	Methodiek risicoscores	7
3.	Bevindingen	9
3.1	Landelijk Beeld	9
3.2	Uitkomsten per sector	11
3.2.1	Jeugd- en opvoedhulp	11
3.2.2	Gecertificeerde Instellingen (GI's)	11
3.2.3	Gehandicaptenzorg	12
3.2.4	Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ)	12
3.2.5	GGZ en gehandicaptenzorg	13
4.	Conclusies en Opvolging	14

De Jeugdautoriteit

De Jeugdautoriteit heeft de taak om problemen met de continuïteit van jeugdhulp te signaleren en helpen oplossen. Dit doet de Jeugdautoriteit door te adviseren in casuïstiek, onderzoek te doen naar het stelsel, kennis te delen en partijen te verbinden.

De Jeugdautoriteit doet zelfstandig onderzoek naar het functioneren en doorontwikkelen van het jeugdhulpstelsel en rapporteert haar bevindingen gevraagd en ongevraagd aan de staatssecretaris van VWS, de minister voor Rechtsbescherming, gemeenten, jeugdzorgregio's, de VNG en relevante organisaties.

1. Inleiding

De Jeugdautoriteit voert in het kader van haar taak van monitoring en signalering jaarlijks onderzoek uit naar de (financiële) gezondheid van de jeugdhulpaanbieders.

De analyse geeft de Jeugdautoriteit een indicatie welke aanbieders op basis van hun financiële positie per ultimo 2019 een verhoogd risico hebben op continuïteitsproblemen. Dit betekent niet dat die problemen zich ook daadwerkelijk voordoen of andersom dat een aanbieder met een laag risico geen financiële problemen zou kunnen hebben. Of er een acuut risico bestaat, kan afhangen van de specifieke situatie van de aanbieder en de ontwikkelingen die binnen de aanbieder hebben plaatsgevonden sinds ultimo 2019 (denk bijvoorbeeld aan fusies, maar ook de invloed van Covid-19).

Dit onderzoek is bedoeld als een eerste scan, op basis waarvan verdiepend onderzoek naar een mogelijke relatie tussen de financiële positie en continuïteit van hulpverlening kan worden gedaan. In dit onderzoek ligt de focus op de financiële positie van aanbieders, omdat dit een belangrijke factor is voor risico's op discontinuïteit van (jeugd)hulp, maar er zijn meer factoren die hierbij een rol spelen. Met deze analyse kunnen eventuele risico's vroegtijdig opgemerkt worden en waar nodig kunnen passende acties ondernomen worden.

Dit is de eerste keer dat de Jeugdautoriteit dit onderzoek in eigen beheer uitvoert. Bij de bepaling van de scope is aangesloten bij het rapport van Gupta¹ en bij de gehanteerde methodiek is gebruik gemaakt van het onderzoek van EY uit 2019². De scope is conform de aanbeveling van Gupta uitgebreid. In dit onderzoek zijn aanbieders van jeugdhulp met een omzet uit jeugd van meer dan 2 miljoen betrokken, waar eerder onderzoek de aanbieders met een omzet uit jeugd van meer dan 10 miljoen betrof. Er is daarnaast een ratio toegevoegd als indicator. De Jeugdautoriteit acht de current ratio van belang in het oordeel over continuïteitsrisico's. Deze ratio geeft weer in hoeverre aan korte termijn verplichtingen kan worden voldaan.

De normering bij de ratio's in dit onderzoek komt overeen met de breed gehanteerde normen in de zorgsector. We realiseren ons dat de brede zorgsector niet één op één vergelijkbaar is met de jeugdhulpsector. Ten behoeve van een volgend onderzoek zullen we bezien of de ratio's moeten worden herzien.

Bij de categorisering op basis van de financiële ratio's is een strenge beoordeling gehanteerd³. Vanuit de taak van de Jeugdautoriteit om risico's op discontinuïteit in de jeugdhulp zo vroeg mogelijk te signaleren, zien wij meerwaarde in deze strenge beoordeling, waarmee we willen voorkomen mogelijke problemen over het hoofd te zien. Verdiepend onderzoek op basis van actuele cijfers moet uitwijzen of er daadwerkelijk knelpunten in de continuïteit te verwachten zijn.

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2020/05/11/early-warning-system-jeugdhulp-eindrapportage>

² <https://www.jeugdautoriteit.nl/documenten/rapporten/2019/10/17/stand-financiele-gezondheid-jeugdhulpaanbieders>

³ Bij 7 ratio's is een verdeling van 3-2-2 toegepast, waarbij ervoor gekozen is om de ondergrens te leggen bij vier positieve scores om als middel of laag risico te worden beschouwd.

2. Onderzoeksaanpak

Dit onderzoek is uitgevoerd op basis van (bewerkte) openbaar gepubliceerde gegevens. Dit betreft de jaarverslagen en jaarrekeningen van de geselecteerde aanbieders over het jaar 2019 en actuele relevante nieuwsberichten. Het vertrekpunt hierbij is gevormd door de dataset van DigiMV (Digitale Maatschappelijke Verantwoording)⁴.

De informatie uit DigiMV wordt gebruikt voor de berekening van financiële ratio's. De normering per ratio is vastgesteld door de Jeugdautoriteit; deze is overeenkomstig de normering van de risicoanalyses die in eerdere jaren door een extern adviesbureau zijn uitgevoerd in opdracht van de Transitie Autoriteit Jeugd (TAJ) en de Jeugdautoriteit en worden tevens toegepast door andere onderzoeks- en adviesbureaus.

Binnen de scope van dit onderzoek vallen (gecombineerde) jeugdhulpaanbieders die in 2019 een omzet van meer dan 2 miljoen euro hadden op jeugdhulp. Gecombineerde aanbieders zijn aanbieders die naast jeugdhulp, ook andere zorg aanbieden die gefinancierd wordt uit bijvoorbeeld de Wet langdurige Zorg (Wlz), Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) of Zorgverzekeringswet (Zvw). De afbakening is uitgebreid met alle gecertificeerde instellingen (GI's), aanbieders die in het verleden subsidie vanuit de Transitie Autoriteit Jeugd (TAJ) hebben ontvangen en aanbieders die bij de Jeugdautoriteit in casuïstiek zitten of hebben gezeten. De ratio's van de gecombineerde aanbieders zijn berekend op basis van de totaalcijfers van deze aanbieders inclusief de resultaten vanuit andere wetten. Uitsplitsing naar specifiek jeugd is niet mogelijk. Bij de totaalscore worden gecombineerde aanbieders ook in zijn geheel meegenomen inclusief de resultaten vanuit andere wetten.

2.1 Analytisch raamwerk

In Onderstaande tabel het analytisch raamwerk zoals toegepast voor het bepalen van de risicoscores.

Categorie	Indicator	Berekening	Norm
Resultaat en performance	Rentabiliteit	Resultaat / Omzet	> 1,50%
Financiële positie en structuur	Solvabiliteit	Totaal eigen Vermogen / Totaal Activa	> 20,0%
Financiële positie en structuur	Loan to Value	(Langlopende schulden + Aflossingsverplichtingen langlopende leningen) / Totaal materiële vaste activa	< 70,0%
Financiële positie en structuur	Current ratio	(Totaal vlottende activa + Liquide middelen) / Totaal overige kortlopende schulden	> 1
Rente- en aflossingscapaciteit	DSCR	EBITDA/(Rentelasten + Aflossingsverplichtingen langlopende leningen); EBITDA = (EBIT + Afschrijvingen + Bijzondere waardeverminderingen)	> 1,3
Rente- en aflossingscapaciteit	ICR	EBIT / Rentelasten	> 2,0
Rente- en aflossingscapaciteit	Net debt to EBITDA ratio	Nettoschuld / EBITDA	> 0,0 en < 3,5

Tabel 1 Analytisch raamwerk

⁴ <https://www.jaarverantwoordingzorg.nl/gegevens-bekijken/verantwoordingsgegevens-per-verslagjaar-datasets>

Naast de dataset van DigiMV is andere informatie uit jaarverslagen en nieuwsberichten meegenomen in het onderzoek. Ook is de wettelijk verplichte bijlage 'Governance', zoals opgenomen in de DigiMV databank, voor alle instellingen doorgenomen. Uit de beschikbare jaarverslagen is informatie uit de inleiding van het jaarverslag geanalyseerd op uitingen over zorgen op het gebied van financiën en bedrijfsvoering, alsmede de informatie over ziekteverzuim, personeelsverloop, vacatures, bestuurswisselingen en gebeurtenissen na de balansdatum.

Daarnaast zijn de belangrijkste nieuwsberichten over de aanbieders meegenomen in het oordeel. De nieuwsberichten die zijn betrokken, komen voornamelijk uit landelijke- en lokale kranten in de periode tussen 1 juli 2019 en 16 december 2020. Bij de beoordeling is gekeken naar informatie over gebeurtenissen na balansdatum, bedrijfsvoering, fusieplannen/samenwerkingsverbanden, bestuur, personeel, intern toezicht en eventuele signalen over het resultaat. Informatie die een (aanvullende) indicatie kunnen betekenen voor de financiële positie en mogelijke risico's op discontinuïteit.

2.2 Methodiek risicoscores

Financiële risicoscore

De financiële risicoscore van een aanbieder is in twee stappen bepaald. In de eerste stap is een risicoscore toegekend op basis van de indicatoren, die zijn opgenomen in de tabel in paragraaf 2.1.

Indien de aanbieder voldoet aan de norm krijgt de aanbieder 1 punt voor het betreffende ratio. Deze tellen op tot de totaalscore van maximaal 7 punten. Op basis van deze totaalscore is een risicoscore toegekend:

- Een totaalscore van 0 t/m 3 wordt aangemerkt als hoog risico op financiële problemen;
- Een totaalscore van 4 en 5 wordt aangemerkt als middel risico op financiële problemen;
- Een totaalscore van 6 en 7 wordt aangemerkt als laag risico op financiële problemen.

In de tweede stap is een risicoscore toegekend op basis van het resultaat (positief of negatief) en het budget ratio (Eigen Vermogen/Omzet):

- Een budget ratio van < 15% en een negatief resultaat wordt aangemerkt als hoog risico op financiële problemen;
- Een budget ratio van < 15% of een negatief resultaat wordt aangemerkt als middel risico op financiële problemen;
- Een budgetratio \geq 15% en een positief resultaat worden aangemerkt als laag risico op financiële problemen.

De financiële risicoscore is vastgesteld op basis van het hoogste risico op beide onderdelen.

Risicoscore op basis van tekstuele analyse jaarverslagen en nieuwsberichten

De risicoscore op basis van de nieuwsartikelen en jaarverslagen is als volgt vastgesteld:

- Hoog risico: heeft betrekking op melding van financiële problemen, grote ontslagrondes, sluiting van grote locaties, veel verzuim, veel vacatures, disfunctioneren van bestuurders of andere factoren die van invloed kunnen hebben op de continuïteit van de aanbieder of hulpverlening door de aanbieder.
- Middel risico: heeft betrekking op 'kleine' financiële problemen, kleine ontslagrondes, sluiting van locaties, verzuim, vacatures, het vertrek van bestuurders (zijnde niet pensioen) of andere factoren die van invloed kunnen hebben op de continuïteit van de aanbieder of hulpverlening door de aanbieder.
- Laag risico heeft betrekking op alle informatie die niet leidt tot een score hoog of middel.

Risicoscore totaal per aanbieder

De financiële risicoscores en de tekstuele analyse zijn vervolgens samengevoegd. Een hoog risico score op een van de beide onderdelen leidt altijd tot een eindscore hoog risico. Een hoog risicoscore betekent dat de aanbieder een verhoogd risico heeft op financiële problemen of andere problemen die mogelijk kunnen leiden tot discontinuïteit van de hulpverlening. Dit betekent niet dat die problemen er ook zijn of andersom dat een aanbieder met een laag risico geen financiële problemen heeft. Dit kan afhangen van de specifieke situatie van de aanbieder. Ook zijn er mogelijk ontwikkelingen die van invloed zijn op het risicoprofiel die niet zijn opgenomen in de documenten die betrokken zijn in ons onderzoek.

Vergelijkbaarheid

De Jeugddautoriteit heeft in 2019 opdracht gegeven aan EY tot het uitvoeren van een onderzoek naar de financiële positie van jeugdhulpaanbieders. Dit onderzoek betrof 6 ratio's, een analyse van jaarverslagen uit 2018 en nieuwsberichten van ruim 100 aanbieders.

In het huidige onderzoek is een extra indicator meegenomen (current ratio). Deze ratio zegt iets over het vermogen van de betrokken jeugdhulpaanbieder om de schulden op korte termijn (< een jaar) te kunnen voldoen. Ook de scope van het onderzoek is uitgebreid ten opzichte van voorgaande jaren (alle aanbieders met een omzet op jeugdhulp van > 2 miljoen euro t.o.v. alle aanbieders met een omzet van jeugdhulp > 10 miljoen euro). De onderzoeksresultaten zijn dan ook niet 1 op 1 vergelijkbaar met die in eerdere jaren of door andere partijen zijn uitgevoerd.

Omdat het belangrijk is trends te kunnen waarnemen in de ontwikkelingen rond de financiële stand in het jeugdveld en een vergelijking mogelijk te maken met gegevens over eerdere jaren, is met dezelfde methodiek van dit onderzoek de financiële risicoscore over het jaar 2018 bepaald. Hierbij zijn de aanbieders uit 2018 meegenomen die een omzet op jeugdhulp hadden van > 2 miljoen euro. Deze analyse is voor het landelijk beeld uitgevoerd zonder onderscheid naar sectoren.

Nadere context van dit onderzoek

- Ten tijde van de uitvoering van het onderzoek hadden nog niet alle aanbieders hun gegevens aangeleverd in DigiMV (peildatum 19 december 2020). Het is bij de Jeugddautoriteit niet bekend hoeveel aanbieders nog niet hadden aangeleverd. Dit betekent dat bij de interpretatie van het sectorbeeld een slag om de arm gehouden moet worden. Het is daarbij niet ondenkbaar dat met name de minder goed presterende aanbieders ook degenen zijn die te laat aanleveren.
- De Jeugddautoriteit heeft voor een groot deel gebruik gemaakt van de door aanbieders gedeponeerde informatie. De juistheid en volledigheid van de aangeleverde informatie is de verantwoordelijkheid van de aanbieders en kan niet door de Jeugddautoriteit worden gecontroleerd.
- Het kwantitatieve deel van het onderzoek gaat over de periode tot 1-1-2020. Het kan altijd zijn dat sinds dat moment de situatie van de aanbieder is gewijzigd.
- In het bijzonder zij hier vermeld dat het kwantitatieve onderzoek gebaseerd is op de periode van voor Corona.
- In het geval een aanbieder is gekwalificeerd als "hoog risico", is aanvullend onderzoek nodig om vast te stellen in welke mate er daadwerkelijk sprake is op mogelijke discontinuïteit van hulpverlening. Het afgelopen jaar bleek uit het aanvullend onderzoek⁵ dat iets minder dan 1/3 van de aanbieders die in het vorige onderzoek op "hoog risico" stonden, ook daadwerkelijk extra aandacht nodig hadden.

⁵ [Verdiepingsonderzoek financiële gezondheid jeugdhulpaanbieders | Rapport | Jeugddautoriteit](#)

3. Bevindingen

De resultaten geven een landelijk beeld hoe de financiële positie van de aanbieders was in 2019 die binnen de scope van het onderzoek vallen. Er worden geen resultaten gepresenteerd op aanbiederniveau.

In totaal waren er 232 aanbieders, die op de peildatum 19 december 2020 gegevens hebben aangeleverd in DigiMV. Hiervan zijn 6 geregistreerde aanbieders buiten de scope gelaten, omdat deze aanbieders onder een andere naam dezelfde gegevens twee keer hebben aangeleverd, de aanbieder inmiddels in ontbinding is of de aanbieders dochterorganisaties bleken te zijn van een moederorganisatie die een geconsolideerde jaarrekening heeft aangeleverd. De dochterorganisaties zijn niet nog apart meegenomen in de analyse.

Daarnaast is van nog eens 5 aanbieders onvoldoende data beschikbaar om de eerste stap van de financiële analyse te kunnen uitvoeren. Omdat op basis van de aangeleverde informatie voor de 2^e stap wel de ratio's konden worden berekend, de tekstuele analyse van het jaarverslag mogelijk was en nieuwsberichten konden worden beoordeeld, zijn deze aanbieders wel meegenomen in de analyse.

Uiteindelijk maken 226 aanbieders onderdeel uit van de analyse. Om een zo breed mogelijk beeld te krijgen over de gehele populatie jeugdhulpaanbieders is in dit onderzoek geen onderscheid gemaakt in verschillende rechtsvormen.

De Jeugdautoriteit heeft naast een beeld van de financiële gezondheid van jeugdhulpaanbieders op totaal (landelijk niveau), behoefte aan inzicht op de financiële gezondheid van aanbieders die jeugdhulp leveren per sector. Mogelijk verschilt namelijk de financiële gezondheid per sector. De aanbieders zijn onderverdeeld naar de sectoren, waar de aanbieders in DigiMV van hebben aangegeven onder te vallen.. Hier vallen ook aanbieders onder die naast jeugdhulp ook hulp voor volwassen leveren vanuit bijvoorbeeld de Zvw, Wmo of Wlz, maar minimaal 2 miljoen euro omzet hebben op hulp vanuit de Jeugdwet. De onderverdeling van de jeugdhulpaanbieders over de verschillende sectoren is:

Sector	Aantal aanbieders
Jeugd en Opvoedhulp ⁶	64
Gecertificeerde Instellingen	13
Gehandicaptenzorg	54
Geestelijke Gezondheidszorg	80
Gehandicaptenzorg en GGZ	15
Totaal	226

Tabel 2 Aanbieders per sector in scope van het onderzoek

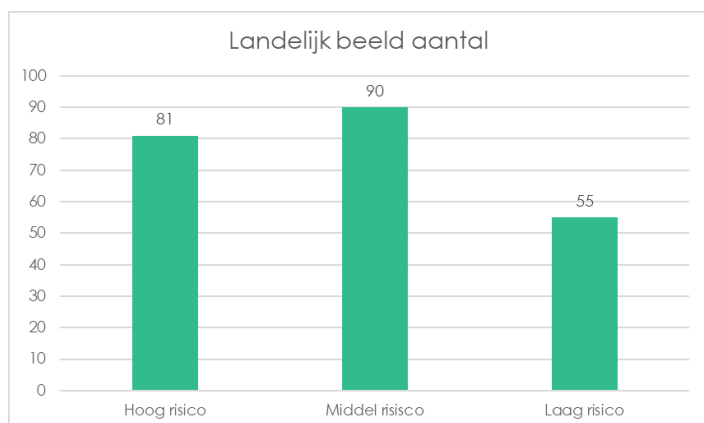
3.1 Landelijk Beeld

Onderstaand de bevindingen met betrekking tot het landelijk beeld van de jeugdhulpaanbieders:

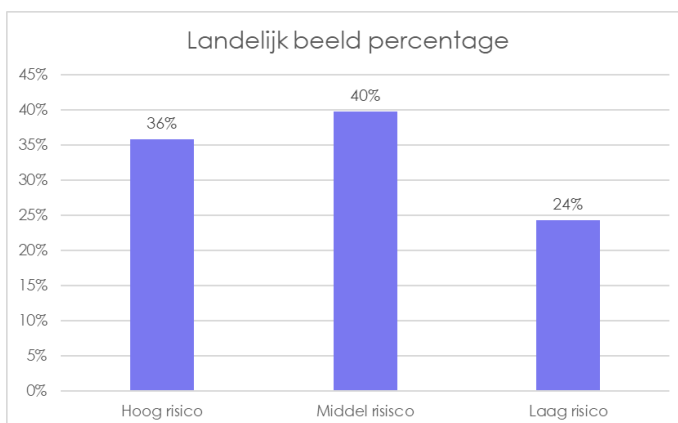
- 81 (36%) aanbieders worden aangemerkt als hoog risico op basis van de financiële analyse en analyse van de jaarverslagen en nieuwsberichten van 2019.

⁶ De categorie Jeugd- en opvoedhulp is niet als zodanig in DigiMV opgenomen, de overige categorieën wel. De categorisering is gedaan op basis van de bekende categorieën en daar waar geen categorie bekend is, vallen deze onder Jeugd- en Opvoedhulp. Door middel van een steekproef is vastgesteld dat dit correct is.

- 90 (40%) aanbieders worden aangemerkt als middel risico op basis van de financiële analyse en analyse van de jaarverslagen en nieuwsberichten van 2019.
- 55 (24%) aanbieders worden aangemerkt als laag risico op basis van de financiële analyse en analyse van de jaarverslagen en nieuwsberichten van 2019.

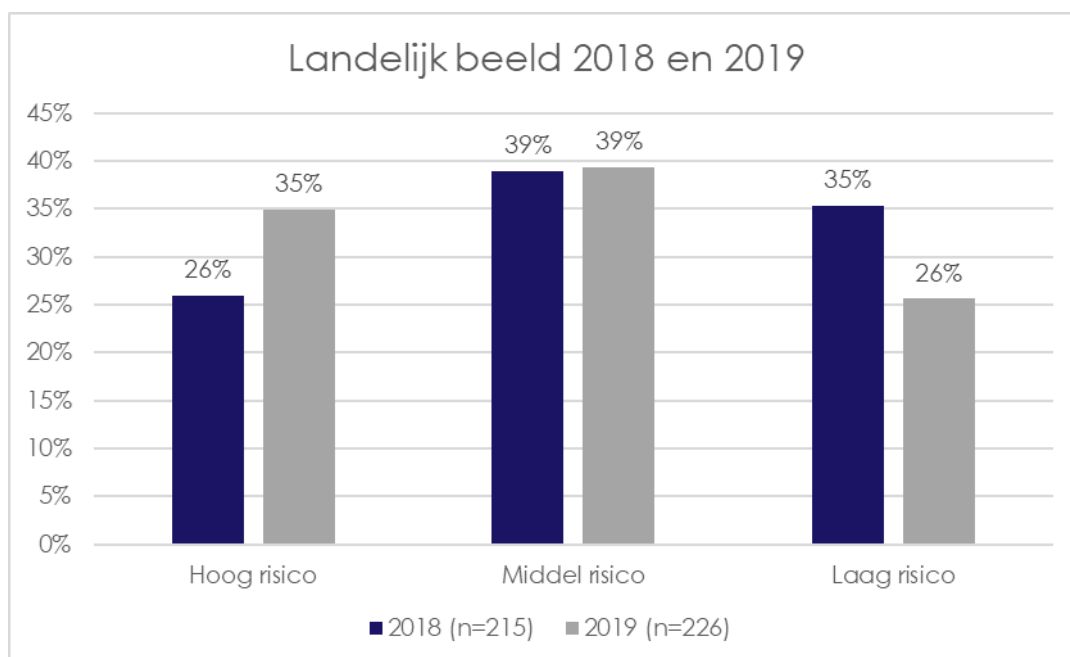
Grafiek 1: Landelijk beeld aantal

Grafiek 2: Landelijk beeld percentage

Om een vergelijking mogelijk te maken met 2018 hebben we voor 2018 een financiële analyse uitgevoerd conform de wijze en scope van het huidige onderzoek. Bij de vergelijking baseren we ons alleen op de financiële ratio's en zijn voor zowel 2018 als 2019 niet de tekstuele analyses en nieuwsberichten meegenomen in de beoordeling.

Op basis van de selectiecriteria voor de scope (alle aanbieders met een omzet op jeugdhulp van > 2 miljoen euro) vielen er in 2018 215 aanbieders binnen deze scope.

Grafiek 3: Landelijk beeld 2018 en 2019

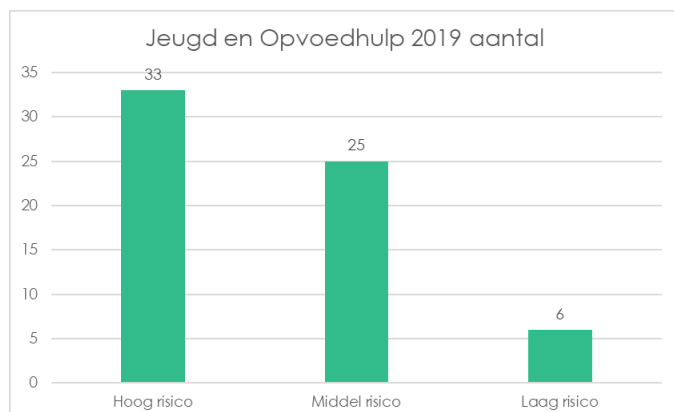
De bovenstaande grafiek maakt duidelijk dat er bij aanbieders met een omzet op jeugdhulp van >2 miljoen euro een toename te zien is in het percentage aanbieders met een hoog risico op basis van de financiële ratio's in 2019.

3.2 Uitkomsten per sector

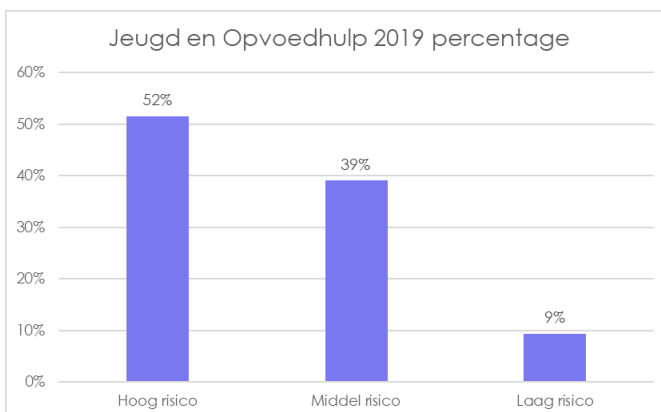
In deze paragraaf zijn de uitkomsten per sector opgenomen. Er zijn meerdere aanbieders (16) die in DigiMV hebben aangegeven dat ze zowel GGZ als gehandicaptenzorg leveren. Deze aanbieders zijn als aparte deelsectie meegenomen in de analyse onder paragraaf 3.2.6.

3.2.1 Jeugd- en opvoedhulp

In onderstaande grafieken staat de absolute- en procentuele verdeling van deze aanbieders weergegeven naar hoog, middel en laag risico. Hierbij is te zien dat meer dan 50% van de 64 aanbieders van Jeugd- en opvoedhulp die onderdeel uitmaken van het onderzoek een hoog risico heeft op financiële problemen en/of discontinuïteit van hulpverlening.

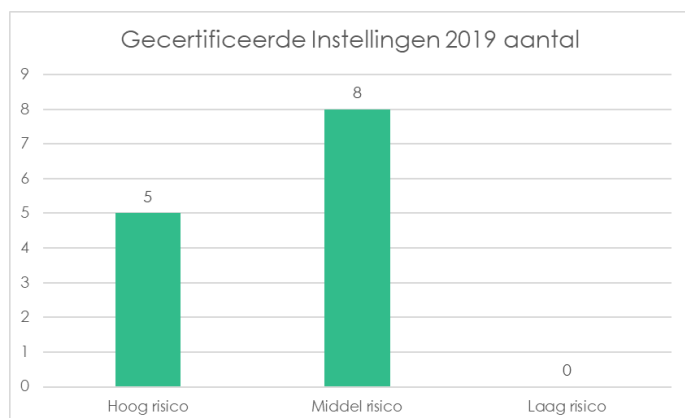
Grafiek 4: Jeugd- en opvoedhulp 2019 aantal

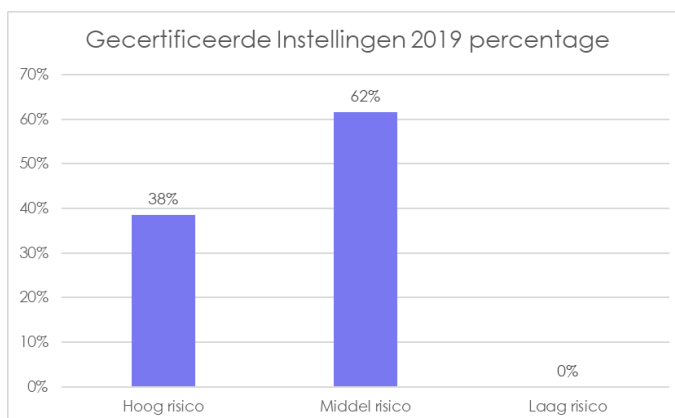
Grafiek 5: Jeugd- en opvoedhulp 2019 percentage

3.2.2 Gecertificeerde Instellingen (GI's)

Alle 13 gecertificeerde instellingen (GI's) maken onderdeel uit van het onderzoek. Dit zijn aanbieders die maatregelen in het kader van de jeugdreclassering en jeugdbescherming uitvoeren. Van deze 13 heeft geen van allen een laag risico en scoren er 5 (38%) met een hoog risico. In onderstaande grafieken staat de absolute- en procentuele verdeling van deze aanbieders weergegeven naar hoog, middel en laag risico.

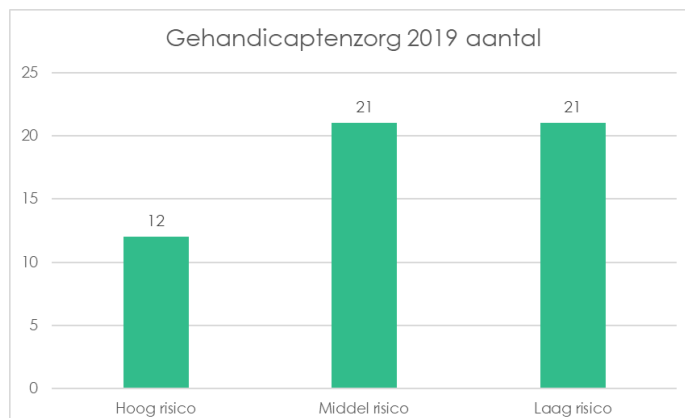
Grafiek 6: Gecertificeerde Instellingen 2019 aantal

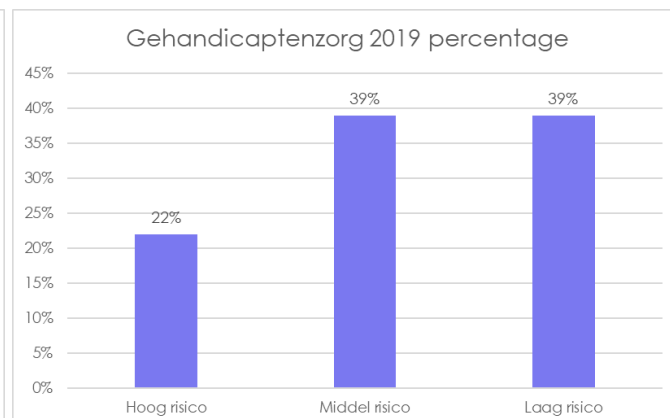
Grafiek 7: Gecertificeerde Instellingen 2019 percentage

3.2.3 Gehandicaptenzorg

De aanbieders die gehandicaptenzorg leveren, staan er financieel het meest positief voor, toch zijn hier ook nog 12 aanbieders (22%) met een hoog risico. Aangezien de aanbieders van gehandicaptenzorg over het algemeen maar een klein deel van hun omzet uit de Jeugdwet halen kan hier niet direct een uitspraak worden gedaan over de resultaten op het jeugddeel van deze aanbieders. In onderstaande grafieken staat de absolute- en procentuele verdeling van deze aanbieders weergegeven naar hoog, middel en laag risico.

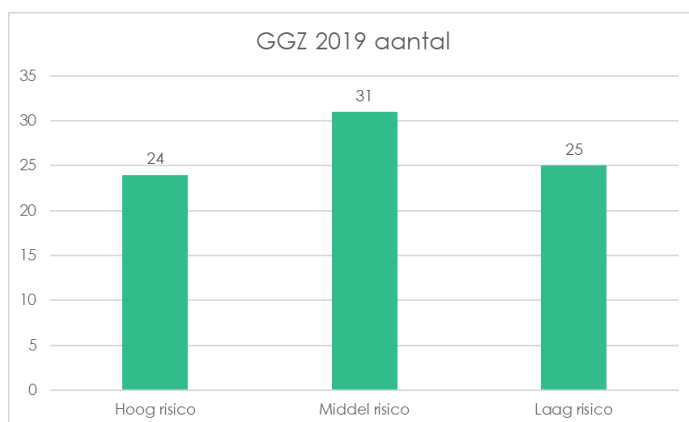
Grafiek 8: Gehandicaptenzorg 2019 aantal

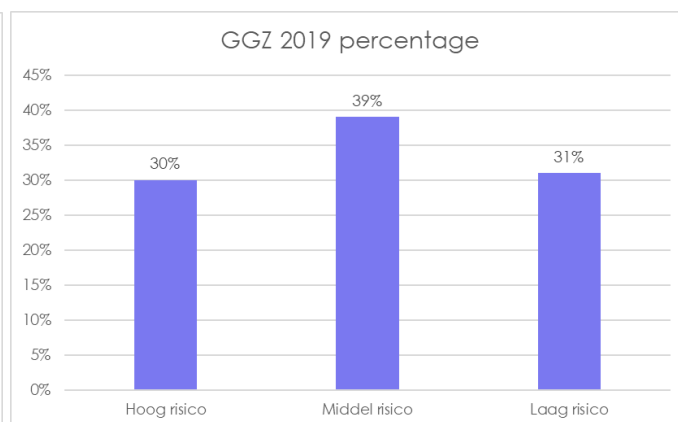
Grafiek 9: Gehandicaptenzorg 2019 percentage

3.2.4 Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ)

In de beoordeling van de GGZ aanbieders zijn 80 aanbieders meegenomen in het onderzoek. In onderstaande grafieken staat de absolute- en procentuele verdeling van deze aanbieders weergegeven naar hoog, middel en laag risico.

Grafiek 10: GGZ 2019 aantal

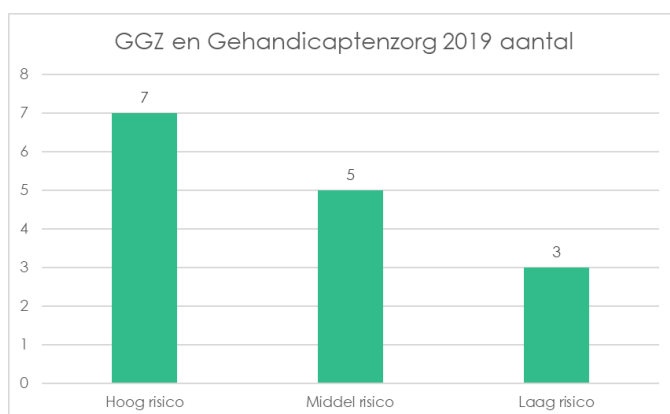

Grafiek 11: GGZ 2019 percentage

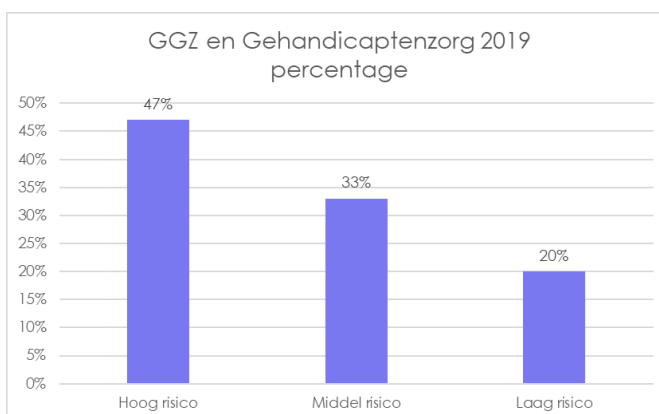
Het percentage hoog risico is iets minder dan het landelijk overall beeld en het percentage laag risico is hoger bij de GGZ. Dit betekent dat de GGZ-aanbieders binnen de scope minder financiële risico's lopen dan het gemiddelde van de jeugdhulpaanbieders in de scope van het onderzoek. Net als bij de gehandicaptenzorg halen de GGZ aanbieders over het algemeen maar een klein percentage van hun omzet uit jeugdhulp en zeggen deze resultaten dus weinig over het jeugddeel van deze aanbieders.

3.2.5 GGZ en gehandicaptenzorg

Een aantal aanbieders dat betrokken is in de analyse bleken zowel GGZ als Gehandicaptenzorg te leveren. Deze 15 gecombineerde aanbieders zijn apart geanalyseerd. Bij deze aanbieders blijkt een groot deel (47%) een hoog risico op financiële problemen te hebben. In onderstaande grafieken staat de absolute- en procentuele verdeling van deze aanbieders weergegeven naar hoog, middel en laag risico.

Grafiek 12: GGZ en Gehandicaptenzorg 2019 aantal

Grafiek 13: GGZ en Gehandicaptenzorg 2019 percentage

4. Conclusies en Opvolging

Op basis van het onderzoek bij de 226 jeugdhulpaanbieders met een omzet van meer dan 2 miljoen euro op jeugdhulp trekken we naar aanleiding van de financiële analyse en de analyse van jaarverslagen en nieuwsberichten de volgende conclusies over 2019.

81 (36%) van de jeugdhulpaanbieders worden aangemerkt als hoog risico op discontinuïteit van hulpverlening; 90 (40%) als middel risico op discontinuïteit van hulpverlening en 55 (24%) aanbieders worden aangemerkt als laag risico op discontinuïteit van hulpverlening.

Een hoog risico betekent niet dat die problemen zich ook daadwerkelijk voordoen of andersom dat een aanbieder met een laag risico geen problemen zou kunnen hebben. Of er een acuut risico bestaat, kan afhangen van de specifieke situatie van de aanbieder en de ontwikkelingen die binnen de aanbieder hebben plaatsgevonden sinds ultimo 2019 (denk bijvoorbeeld aan fusies, maar ook de invloed van Covid-19).

De financiële positie van aanbieders is in 2019 verslechterd ten opzichte van 2018. Aanbieders die gespecialiseerd zijn in jeugdhulp en dus voornamelijk hulp leveren vanuit de Jeugdwet lijken een groter risico te lopen op financiële problemen dan aanbieders die niet alleen afhankelijk zijn van hulp vanuit de jeugdwet, maar ook hulp verlenen aan volwassenen vanuit bijvoorbeeld de Zvw, de WLZ en WMO (zgn. gecombineerde aanbieders). Het beeld ontstaat dat door het aanbieden van hulp aan meerdere doelgroepen/leeftijdsgroepen de risico's in totaliteit worden verkleind. Het vraagt echter nadere onderzoek om daar uitspraken over te doen.

Om een zo breed mogelijk beeld te krijgen over de gehele populatie jeugdhulpaanbieders is in dit onderzoek geen onderscheid gemaakt in verschillende rechtsvormen. Er kan verschil zitten in wijze van verantwoording van resultaten bij toepassing van verschillende rechtsvormen. Hierbij kan de winstmarge overschat worden, bijvoorbeeld omdat de vergoeding voor bestuurders daarin nog niet is verwerkt. Het omgekeerde doet zich mogelijk ook voor: jeugdhulpaanbieders die naast de beloning van de bestuurder(s) of directeur(en) dividend uitkeren aan aandeelhouders dan wel een uitkering aan een of meerdere leden van een coöperatie.

De kans bestaat dat de geconstateerde negatieve trend zich in 2020 heeft doorgezet, mede omdat 2020 voor een groot deel in het teken heeft gestaan van de coronacrisis die grote impact heeft gehad op de jeugdhulp zowel m.b.t. de kosten als de productie. Deels hebben de aanbieders compensatie gekregen voor de verhoogde kosten en omzetsderving, maar of dit afdoende is geweest, is (nog) niet bekend. Daarnaast bestaan er tekorten in gemeentelijke budgetten⁷. Deze combinatie van factoren maakt dat waakzaamheid geboden blijft.

Zoals aangegeven, betekent een hoge risicoscore niet dat problemen zich ook daadwerkelijk voordoen. Daarvoor is nader onderzoek nodig. Naar aanleiding van dit rapport zal de Jeugdautoriteit komende maanden een verdiepend onderzoek uitvoeren waarbij onderzocht wordt wat de huidige situatie is ten aanzien van mogelijke risico's voor continuïteit van de hulpverlening bij de aanbieders die in dit onderzoek als aanbieders met een hoog risico staan aangemerkt. Hierbij zullen de aanbieders gevraagd worden mee te werken aan een actueel beeld op basis van de actuele financiële gegevens en toelichting van de organisatie, om zo te bepalen of en zo ja welke aanbieders naar het oordeel van de Jeugdautoriteit op dit moment extra aandacht nodig hebben omdat de continuïteit van hulpverlening binnen een jaar in gevaar kan komen. Hierin worden ook de resultaten uit de meest recente coronaquickscan⁸ meegenomen.

⁷ <https://www.aef.nl/storage/images/Stelsel-in-groei-een-onderzoek-naar-financi%C3%ABle-tekorten-in-de-jeugdzorg.pdf>

⁸ <https://www.jeugdautoriteit.nl/documenten/rapporten/2021/02/05/vierde-coronaquickscan-jeugdhulpaanbieders>